

Hoe en wat Regionale Energie Strategie (RES)

We krijgen er allemaal mee te maken, de Regionale Energie strategie, ook wel RES genoemd. De RES is een stappenplan. Het helpt ons om keuzes te maken bij de overgang naar schone energie en het duurzaam verwarmen van onze gebouwen. Gemeenten spelen hierin een belangrijke rol. Samen met de Cleantech Regio is ook onze gemeente bezig met het maken van een Regionale Energiestrategie.

De Cleantech Regio is een samenwerkingsvorm in een gebied (de stedendriehoek bestaande uit gemeentes Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Lochem, Voorst en Zutphen). Ondernemers, overheden, onderwijs en onderzoek hebben één gezamenlijke Agenda Cleantech Regio gemaakt. Hierin staan onze ambities en gewenste resultaten voor 2019-2023.

Graag informeren wij als werkgroep buitengebied jullie over de huidige ontwikkelingen en wat je in de toekomst kan verwachten. Leden van de werkgroep hebben deelgenomen aan de inspraak en informatie bijeenkomsten en werkateliers. Onderstaande tekst is een samenvatting van de huidige ontwikkelingen.

Allereest dan wat achtergrond informatie om te begrijpen waarom dit nu speelt. Nederland heeft in het klimaatakkoord Parijs afspraken gemaakt met 171 andere landen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Het doel is om de aarde minder op te warmen en de uitstoot van CO2 gassen in 2030 met 49% te verlagen. Daarnaast is het doel om in 2050 klimaat neutraal te worden.

Wat is de regionale energiestrategie?

Nederland wil in 2030 49% minder CO2 uit te stoten (in vergelijking met 1990). In ons eigen klimaatakkoord staan maatregelen en afspraken die nodig zijn om dat doel in Nederland te bereiken. Duidelijk is dat iedereen zal moeten bijdragen: Alle sectoren en alle regio's.

Iedereen doet mee

De Regionale Energiestrategie (RES) helpt ons om samen keuzes maken voor het opwekken van schone energie en voor het duurzaam verwarmen van onze gebouwen en woningen. Dertig regio's gaan werken aan hun eigen RES. De optelsom van al die regio's draagt bij aan het halen van de doelen uit het klimaatakkoord. De gemeente Lochem maakt een RES met Apeldoorn, Brummen, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen, Waterschap Rijn en IJssel en Waterschap Vallei en Veluwe, provincie Gelderland, board Cleantech Regio. Deventer werkt mee aan een andere RES-regio in de provincie Overijssel.

Energie van wind, zon en van het gas af

Eén van de klimaatdoelen is het opwekken van schone energie. Ook zullen we onze gebouwen duurzaam moeten verwarmen. Dus: van het gas af. De gemeenten, provincies en waterschappen hebben aangegeven dat nadenken over schone energie en duurzame warmtebronnen het beste via energieregio's kan plaatsvinden. De opdracht voor iedere regio is dan ook:

1. Maak een Regionale Energiestrategie
2. Betrek bij het maken van de strategie inwoners en belanghebbenden
3. Maak een bod, waarin staat hoeveel schone energie de regio kan opwekken in 2030
4. Omschrijf hoe de regio omgaat met grote warmtebronnen

Hoe en wanneer komen we tot een RES?

- Oktober 2019 - Ondertekenen van het definitieve klimaatakkoord.
- Juni 2020 - Binnen zes maanden na ondertekening van het Klimaatakkoord, moeten alle dertig RES-regio's, aangeven hoeveel schone energie ze met wind en zon in de regio kunnen opwekken. Dit is nog een conceptversie van de Regionale Energiestrategie van elke regio.
- Voorjaar 2021 – 18 maanden na ondertekening van het klimaatakkoord moeten alle dertig RES-regio's een definitieve RES vaststellen. Daarin staat hoe ze de klimaatdoelstellingen denken te halen.

Stappenplan

Waar en hoe kunnen we schone energie opwekken met zonneparken en windmolens?

De eerste stap is onderzoeken hoe we als regio schone energie grootschalig kunnen opwekken, opslaan en verdelen. Die energie komt in eerste instantie van zonneparken en windmolens. Deze worden op dit moment gezien als de meest gangbare en beschikbare techniek. In oktober 2020 is de Concept RES klaar. Daarin staat aangegeven hoeveel schone energie we in onze regio kunnen opwekken. In het concept staat ook hoe we dat denken te doen en welke uitgangspunten we daar als regio bij hanteren. Als de Concept RES af is, krijgen bewoners, raadsleden en maatschappelijke partners opnieuw de kans om mee te denken in ateliers, bijeenkomsten, workshops en via online vragenlijsten. Dit levert informatie en inzichten op, waarmee de Concept RES wordt aangescherpt en aangevuld. Het resultaat hiervan wordt verwerkt in de Definitieve Regionale Energiestrategie. Deze biedt de Cleantech RES regio volgend voorjaar aan, aan het Rijk.

Samenwerking

De Regionale Energie Strategie wordt vervolgens elke twee jaar herzien. Mochten er betere, geschikte technieken beschikbaar zijn om energie op te wekken of te besparen in onze regio, dan passen we dit aan in onze Regionale Energiestrategie.

Inpassing in ons landschap

Een belangrijk onderwerp tijdens de eerste stap, is hoe we grootschalige zonneparken of windmolens inpassen in ons landschap. Zonneparken kunnen we met hulp van het aanplanten van groen, zo goed mogelijk inpassen in het landschap. We bekijken in de gemeente Lochem bij elk zonnepark, of dit is te combineren met de aanleg van ecologische verbindingzones of het versterken van het landschap.

Elke windmolen zal invloed hebben op het landschap en op de omgeving van de omwonenden. In de Regionale Energiestrategie onderzoeken gemeenten en regio's met belanghebbenden, hoe ze het plaatsen van windmolens zo aanvaardbaar mogelijk kunnen maken. Een ander onderdeel is bekijken hoe overlast door windmolens gecompenseerd kan worden.

Momenteel ligt er een conceptplan om voor onze RES regio om voor 2030 62 windmolens te plaatsen, waarvan vier in de gemeente Lochem en 953 hectare zonneparken te plaatsen waarvan 250 hectare in de gemeente Lochem. Dit zal voor 2050 verder worden uitgebreid om in 2050 klimaat neutraal te kunnen worden.

Kosten

Tegelijkertijd wordt bekeken hoe we de opgewekte energie vervolgens kunnen transporteren en opslaan. Energiebedrijven zullen het huidige elektriciteitsnet moeten aanpassen om de opgewekte stroom te transporteren. Dit brengt hoge kosten met zich mee. De kosten worden per bedachte variant doorgerekend.

Kaart met zoekgebieden

De eerste stappen van de Regionale Energiestrategie gaat een kaart opleveren van de Cleantech Regio. Op deze kaart staan zoekgebieden, in de vorm van vlekken. Dit zijn gebieden waar energie opgewekt zou kunnen worden met windmolens en/of zonneparken. Ook geeft de kaart een inschatting welke hoeveelheid hernieuwbare energie de regio kan opwekken. De zoekgebieden vormen het uitgangspunt voor het omgevingsbeleid van provincie en gemeenten en voor de plannen van waterschappen en de netbeheerders.

De kaarten zijn te bekijken op de volgende site

https://www.cleantechregio.nl/res/images/3_concept_RES_Cleantech_Regio.pdf

Lochem en de RES

Samen nadenken over ons landschap

Het idee van de Regionale Energiestrategie sluit aan bij de duurzame doelstellingen van de gemeente: klimaatneutraal in 2030. De gemeenteraad beslist mee over het RES-proces. De raad is akkoord gegaan met de startnotitie van de RES. Hierin staan de spelregels voor de samenwerking in de regio voor het eerste deel van de RES over het duurzaam opwekken van elektriciteit.

Een goede bijdrage vanuit Lochem aan de Regionale Energiestrategie, komt tot stand in overleg met inwoners, ondernemers, landbouwers, terreinbeheerders, scholieren en met de denkers en doeners uit alle kernen. In samenspraak komen we tot aanvaardbare, duurzame oplossingen met respect voor zowel landschap en natuur, als voor de klimaatdoelen.

In oktober is het conceptplan RES voor onze regio gemaakt en nu volgt er een nieuwe ronde met inspraak van burgers en ondernemers over de inpassing van de zonne- en windenergie in onze gemeenten en zal deze in 2021 definitief worden aangeboden aan de staat. Namens de werkgroep buitengebied blijven we betrokken en bij de huidige ontwikkelingen en proberen u zo goed mogelijk om de hoogte te blijven houden.

Voor meer informatie kunt u terecht op <https://www.cleantechregio.nl/res/>

Bronvermelding:

<https://www.lochem.nl/afval-energie-natuur-en-milieu/energie/regionale-energiestrategie-res>

https://www.cleantechregio.nl/res/images/downloads/Cleantech_RES.pdf